

**BESTUURS
VERSLAG
2025**

HET LAAGLAND

**AL 25 JAAR
PRIKKELEND**

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. Reflectie op voorstellingen & activiteiten	4
2. Financiële reflectie	6
3. Organisatie	8
4. Fair Practice	10
5. Code Diversiteit & Inclusie	11
6. Code Cultural Governance	12
7. Publieksbereik	14
8. Voorstellingsbeschrijvingen	16
9. Marketing	28
10. Educatie	30
11. Talentontwikkeling	32
12. Partners	33
13. Tot besluit: Raad van Toezicht	34

VOORWOORD

“Het begint altijd met een vonk, een verlangen, een idee, een droom. Een wens tot groei. En die kan heel goed én vruchtbaar ook voortkomen uit frustratie. Voor de oprichters van Het Laagland – Silvia Andringa, Bas Zuiderland en mijzelf – begon het ooit óók zo. Wij waren als jonge regisseurs gefrustreerd over het gebrek aan plekken voor nieuwe jeugdtheatermakers. Dus richtten we zelf maar ontwikkelplek Het Krijt op. Om vijf jaar later te verlangen naar een eigen plek waar we ons publiek daadwerkelijk konden ontmoeten. Dus gingen we met een even brutaal als bezielde plan stad en land af en zagen we daarbij vele rivieren traag door oneindig Laagland stromen. Om uiteindelijk – zonder Limburgse roots – hier te landen én stevig te wortelen. En zo begonnen we, met veel liefdewerk en oud papier, een theatergezelschap, een organisatie, een bedrijf. En daar begon ook het groeien. Tjonge, wat wisten we nog weinig... En wat hebben we veel geleerd.

Het wordt qua opsomming van mensen nog net geen ‘Oneindig Verhaal’ maar al die trouwe Laaglandteams, inclusief alle Raad van Toezicht-formaties, die ons daarbij toen en later zijn komen versterken en zo door deze 25 jaren heen de ruggengraat van dit geliefde en eigenzinnige gezelschap hielpen vormen, die staan samen aan de basis van een heuse gemeenschap die intussen al onze oprichtersverwachtingen heeft overtroffen.

Een groeiende gemeenschap, die al een aantal jaren voorbij de theaterzalen en klaslokalen ‘uitdijt’ tot in de haarvaten van onze samenleving. Een betrokken gemeenschap van makers, wijkmakers en mogelijkmakers. Van pioniers, fantasten en realisten, van chaoten, creatieve malloten, van balansbrengers en structuurbewaarders.

Wat hebben we samen veel bedacht en verzonnen, geschreven en geschapen, geworsteld, gezocht en gevonden, ontwikkeld en uitgevoerd, belicht en beluisterd, verteld en verbeeld, geproduceerd en gepresenteerd. Gezamenlijk én ieder voor zich hebben we al zoveel groei gegenereerd. Niet in de laatste plaats bij ons dierbaar publiek, van de allerjongsten tot de oudsten. Samen met hen zijn we klaar voor een volgende fase, een nieuw decennium van aandachtig kijken en luisteren. Van zien en horen. Van ontmoeten en ophalen, van inleven en optillen, van uitnodigen en aanmoedigen. Van leren en creëren, van verrassen en verwonderen.

Kom maar op met die volgende groeistuipen!”

Uit speech Inez ter gelegenheid van 25 jaar Het Laagland

Inez Derksen
artistiek directeur

Simone Mager
algemeen directeur

1. REFLECTIE OP VOORSTELLINGEN EN ACTIVITEITEN

Afgelopen jaar stond in het teken van ons 25-jarig bestaan. Het Laagland is in 2000 opgericht en in 2001 streken theatermakers Inez Derksen, Bas Zuiderland en Silvia Andringa neer in een oud schoolgebouw in Sittard-Geleen. Zeker 120 tourneeproducties, klassenvoorstellingen, locatieprojecten, festival edities en generaties aan schoolgaand publiek én volop nieuw makerstalent verder, is ons gezelschap in 25 jaar gegroeid, geworteld en breed vertakt.

Het jubileum hebben we bewust in de regio waar we al 25 jaar verankerd zijn, gevierd met de locatieproductie *Zwembadjaren*. Geen passender manier om die 25 Laaglandjaren te markeren dan met dit generatieverbindend verhaal dat uiteenspatte van jong én 'oud' talent, diep verankerd in de regio en dat plaatsvond op de werkelijke locatie van het voormalige zwembad.

Het jubileum was ook de aanleiding voor de start van ons Groeifonds waarmee we op basis van gulle donaties van ons publiek voortaan de middelen hebben om gezinnen of jeugd met afstand tot theater uit te kunnen nodigen bij onze voorstellingen. De werving voor het Groeifonds is gestart bij *Zwembadjaren* en daar ook meteen ingezet om nieuw publiek met het medium theater en Het Laagland kennis te laten maken. In totaal is er ruim € 8.000 bijeengebracht.

Voorstellingen 2025 in vogelvlucht

Het jaar opende met de zaalversie van *Het Sterrehuis*, de voorstelling van auteur **Annet Bremen** en regisseur **Silke van Kamp** die eerder als locatievoorstelling tijdens Cultura Nova 2022 uitgroeide tot festivalhit. Geen doorsnee Laagland-voorstelling, want niet persé voor jeugd en eerder passend bij ouders, kinderen van toen en jeugdzorg-professionals. Voor de verkoop aan theaters bleek dit geen sinecure, hoeveel aandacht we hier ook samen met impresariaat STIP aan besteed hebben, zelfs met het aanbod aan theaters van de inzet van een speciale doelgroepenmarketeer.

De jubileumvoorstelling *Zwembadjaren* trok in juni/juli 2025 overvolle tribunes op de locatie van het voormalige openluchtzwembad in het Stadspark van Sittard-Geleen. Een voorstelling bomvol jong talent uit de regio samen met ervaren profs op de vloer. Een zeer geslaagde co-regie van **Inez Derksen** samen met **Mayke Roels**.

Jonge makers **Judith Westbroek** en **Mijntje Pronk** trokken in het najaar vanuit Het Laagland met hun op Toon Tellegen gebaseerde kleutervoorstelling *Wie viert er vandaag hun verjaardag?* door het land.

Het middelbaar onderwijs in Limburg is bestookt met de 2^e ronde van *Stress Les(s)* van regisseur **Talla Dirkzwager** en werd opgevolgd door de nieuwe Theater in de Klas-titel *Suikerglas* van jong talent **Eva Custers**, als maker verbonden aan coproducent Toneelgroep Maastricht. Deze nieuwe tekst van jonge auteur **Senna Pauli** heeft kwetsbaarheid als thema en toert ook voorjaar 2026 met veel instemming en herkenbaarheid van leerlingen en docenten langs de scholen.

Van het fenomeen dreumesvoorstelling kan gezegd worden dat dit is uitgroeid tot een vaste waarde: *VO-LU-ME* van makers **Bram van Helden** en **Karlijn Hamer** had een volle speellijst langs podia in Nederland en België.

In eigen huis – ondanks alle commotie rond de naamgeving nog steeds het Toon Hermans Theater geheten – brachten we in het kader van de 50-jarige herdenking van de DSM-ramp *Zujerleech* opnieuw uit. Na de originele theaterversie van 2015, de filmische covid-variant van 2020 is dit keer gekozen voor een theatrale lezing met opnieuw de originele cast. In Vlaanderen tekende Symfonieorkest Vlaanderen voor een herneming uit van *De Notenkraakster*, onze eerdere coproductie met Philzuid, met **Kiki van Aubel** in de hoofdrol. In Sittard-Geleen nam Het Laagland voor de derde keer het initiatief voor *Theater voor Ketj Kotj* onder aanvoering van theatermaker **Nina-Elisa Euson**.

De tekst van zowel *De Notenkraakster* als *Zujerleech* en natuurlijk *Zwembadjaren* is van de hand van huisschrijver **Benny Lindelauf**. Het Laagland prijst zich meer dan gelukkig met twee auteurs met oorsprong in onze regio die zich langdurig aan ons gezelschap hebben verbonden. Van Lindelauf zijn we inmiddels gewend dat zijn literaire werk in de prijzen valt. Waar Annet Bremen bij de start van deze verbintenis nog ‘jong talent’ genoemd kon worden, heeft ook zij inmiddels een indrukwekkende staat van dienst en een dito prijzenlijst opgebouwd.

Binnen onze participatieve lijn *ZuidZone* ontstonden in de wijk Geleen-Zuid volop projecten en voorstellingen rond werkelijke verhalen, vertolkt door wijkmakers. Het summum van deze manier van theatermaken was *Dag Flatje*, een voorstelling gespeeld in enkele leegstaande sloopflats van Geleen-Zuid waar voormalige bewoners onder bezielende leiding van theatermakers **Karlijn van Kruchten**, **Quintijn Relouw** en componist/muzikant **Koenraad Spijkers** terugblikten op hun noodgedwongen verhuizing, met vertrouwd Laagland-gezicht **Annelies van Wieringen** als artistiek sparringspartner.

Niet alleen maar feest

Gaandeweg 2024 bleek dat ons plan om met Stichting Monster van regisseur Lennart Monaster in 2025 een autobiografische coproductie te realiseren over omgaan met ziekte en de invloed hiervan op een gezin, door het onverhoopt en in alle hevigheid terugkeren van kanker, geen optie was. Inmiddels is helder dat deze voorstelling niet meer gemaakt wordt. Lennart richt zijn herstelde maak-energie de komende jaren op twee andere Laagland-projecten: zijn nieuwe kleutervoorstelling *Stuntelman* in 2026/2027 en de regie van *Stiltestorm* (2027), een productie van Philzuid met SALLY Dansgezelschap Maastricht én Het Laagland. Dat zijn dan wél weer theaterfeestjes in wording.

Hoe groot het succes van *Zwembadjaren* ook was, een locatievoorstelling tegen de start van de zomer met weliswaar extra medewerkers van buiten maar toch vooral ook het eigen productie- en techniekteam in de hoofdrol, zorgde voor een onverhoopte lastenverzwaring van onze interne organisatie.

Onze grootste uitdaging moest toen nog komen: de beslissing om de nieuwe familievoorstelling *En we gaan nog niet naar huis* die in januari 2026 zou uitkomen, terug te trekken. Vlak voor de start van de repetities bleek onder meer dat de cast door persoonlijke omstandigheden niet volledig kon aantreden. Voor het eerst in het 25-jarige bestaan van Het Laagland zijn we niet vanzelfsprekend op zoek gegaan naar vervangende acteurs, een ander concept of een ander plan B, C of D. Hebben we de kiezen niet op elkaar geklemd en moedig doorgebeten om programmeurs, scholen, kinderen en hun ouders en u als investeerders in Het Laagland niet in de steek te laten en tóch een voorstelling te bieden. Dat was een even lastige als onontkoombare beslissing. De gezondere keuze voor team en directie, die nog met behoorlijk wat *Zwembadjaren*-vermoeidheid de zomer was uitgekomen. De betere keuze voor de betrokken cast en crew, podia en publiek om niet met last-minute noodoplossingen te komen. Zowel de tourneetheaters waar we met deze voorstelling zouden staan, als ook onze accountmanagers bij OCW, Provincie en Gemeente Sittard-Geleen, reageerden met begrip op deze keuze. Ook van collega-gezelschappen en podia ontvingen we veel bijval en hoorden we ook de verzuchting dat we dit als branche vaker zouden moeten durven als het écht nodig is. Deze reacties hebben ons gesterkt in juistheid van de genomen beslissing. De noodzaak van de beslissing heeft onze aandacht voor de duurzame werking van Het Laagland als een gezond opererend en producerend gezelschap verder verscherpt.

2. FINANCIËLE REFLECTIE

Het Laagland sluit boekjaar 2025 af met een gering negatief exploitatieresultaat van € 17.286. In de jaarrekening is de realisatie van 2025 afgezet tegenover de sluitende begroting 2025 zoals door de Raad van Toezicht vastgesteld op 18 september 2024. Voor de goede orde: de begroting 2025 zoals per 1 februari 2024 ingediend bij OCW en Provincie Limburg ten behoeve van onze aanvraag 2025-2028 was reeds bij indienen achterhaald vanwege het verplichte prijspeil 2023.

Het Laagland beschikt eind 2025 over een solide financiële basis. De liquiditeit is gezond, de algemene reserve is passend bij de omvang van de organisatie en structurele kostenontwikkelingen zijn verwerkt in de meerjarige begrotingen.

Toelichting op de exploitatie

De totale baten 2025 van € 2.185.230 zijn € 83.266 hoger dan geraamd, waar de totale lasten € 107.342 hoger liggen dan begroot.

De hogere baten worden verklaard door extra publieksinkomsten en de indexatie van structurele subsidie van OCW. De eigen inkomsten bedragen € 339.712, wat een eigen inkomsten-percentages van 20% laat zien. De voorstelling *VO-LU-ME* realiseerde € 23.000 aan meer-inkomsten en ook *Zwembadjaren* realiseerde een hogere recette. Daar staat tegenover dat bijvoorbeeld *Het Sterrehuis* minder goed verkocht dan begroot. Zowel *ZuidZone* als de afdeling educatie realiseerden meer-inkomsten door het aangaan van extra opdrachten, waar net zoals bij vaker spelen dan gepland ook meer kosten tegenover staan. Dit soort fluctuaties zijn gebruikelijk.

De hogere lasten worden verklaard door stijging van zowel de materiële beheerslasten als de personele activiteitenlasten. Voor de materiële kosten geldt een eenmalige uitgave van € 19.000 voor de ontwikkeling van de nieuwe website naast een terugkomend hoger tarief samenhangend met de aanstelling van een nieuwe accountant. De stijging van de activiteitenlasten personeel hangen samen met hogere uitvoeringskosten door onder meer een toegenomen activiteitsniveau, hier staan dan inkomsten tegenover. De totale lasten bedragen € 2.209.278, conform begroting 77% activiteitenlasten versus 23% beheerslasten.

Ten opzichte van 2024 kent Het Laagland een reeds in de begroting 2025 opgenomen stijging van de huisvestingskosten voor de huur van onze thuisbasis Toon Hermans Theater. Deze zijn in 2025 gecompenseerd door de gemeente Sittard-Geleen en worden naar verwachting ook vanaf 2026 en verder gecompenseerd door een extra jaarbijdrage vanuit de gemeente.

Aanwending bestemmingsreserves

Zowel de bestemmingsreserve jubileum 2025 van € 60.935 als de bestemmingsreserve automatisering van € 2.500 zijn in 2025 conform afspraken besteed. De bestemmingsreserve jubileum is benut voor de ontwikkeling van een nieuwe website, de marketingcampagne rondom het jubileum, een besloten jubileumfeest en een bijdrage het locatieproject *Zwembadjaren*.

Overeenkomstig de subsidievoorwaarden van de Provincie Limburg is naar rato van het aandeel van de subsidie op de totale baten een deel van het resultaat opgenomen in de egaliseringsreserve Provincie Limburg.

Balanspositie en weerstandscapaciteit

De algemene reserve bedraagt aan het eind van het boekjaar € 307.244. Zodoende beschikt Het Laagland over een reservepositie die voldoende ruimte biedt om financiële risico's en mogelijke fluctuaties in inkomsten of uitgaven incidenteel op te vangen.

De solvabiliteit bedraagt 52%, wat laat zien dat Het Laagland ook op langere termijn in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen.

Bij overlopende passiva is een bedrag van € 4.877 opgenomen onder Groeifonds; dit nieuwe fonds is ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan gestart. Met giften kunnen we publiek uit achterstandsituaties als gast uitnodigen bij onze voorstellingen of andere theaterinitiatieven in de regio.

Foutherstel

In de jaarrekening is sprake van foutherstel met betrekking tot de verantwoording van de incidentele subsidiebatens ten behoeve van het project *ZuidZone*. In de eerdere verslaggeving zijn de baten toegerekend op basis van een maandelijks gelijk bedrag. De baten hadden moeten worden verantwoord op basis van de voortgang van het project (percentage of completion-methode), aangezien sprake is van een sluitende en betrouwbare projectbegroting over de totale looptijd. Als gevolg hiervan zijn de vergelijkende cijfers herzien. De correctie bedraagt € 39.749 en heeft geleid tot een aanpassing van het resultaat en de vermogenspositie over 2024. Het resultaat over 2024 is hierdoor positief geworden. De hieruit voortvloeiende mutaties zijn tevens verwerkt in de egaliseringsreserve provincie. De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast en het cumulatieve effect van dit foutherstel is verwerkt in het beginvermogen van het boekjaar.

Kasstroom en liquiditeit

De liquide middelen daalden van € 596.021 naar € 464.991. De relatief hoge eindstand 2024 hing samen met de vooruit ontvangen FCP-subsidie 2025 voor *ZuidZone*. De huidige stand van liquide middelen is meer representatief voor onze reguliere positie en met een ratio van 1,98 gezond.

De kasstroom uit operationele activiteiten vóór de werkkapitaalmutaties was licht negatief. De netto daling is het gevolg van reguliere afwikkeling van eerder ontvangen subsidievoorschotten (met name FCP). Eind maart 2026 is het tweede FCP-voorschot voor de *ZuidZone*-periode feb 2026 t/m feb 2028 uitgekeerd, wat de liquiditeitspositie verder versterkt.

Risicobeheersing en governance

De structurele kostenstijgingen in de beheerlasten zijn verwerkt in de toekomstige begrotingen en passen binnen de voorziene financieringsmix met de vaste jaarlijkse bijdragen van OCW, Provincie Limburg en de gemeente Sittard-Geleen. De algemene reserve is ruim voldoende om onverwachte fluctuaties/gebeurtenissen op te vangen, net als de beschikbare werkmiddelen.

De directie monitort de financiële ontwikkelingen middels kwartaalprognoses ten opzichte van de begroting en een liquiditeitsprognose. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het financieel beleid en de continuïteit van de organisatie en bespreekt periodiek de financiële prognoses met de directie. De directie draagt zorg dat ontvangen subsidies rechtmatig en in overeenstemming met de geldende subsidievoorwaarden en controleprotocollen van de subsidieverstrekkingen worden besteed.

3. ORGANISATIE

Het Laagland-team omvat vijf clusters; artistiek, financiën & administratie, marketing & educatie, productie & techniek en ZuidZone. Teamleden zijn veelal in vaste dienst; in 2025 waren er vier medewerkers met een tijdelijk dienstverband. Educatie is per oktober 2025 versterkt met 0,2 fte, waardoor we nu een educator primair onderwijs en een educator gericht op het voortgezet onderwijs in huis hebben. De functie artistiek assistent heeft zich in de praktijk volop bewezen en is blijvend in ons functiehuis opgenomen. Het Laagland heeft na de eerdere aanstelling van een hoofd productie in 2025 gekozen voor de benoeming van een hoofd marketing in plaats van de eerdere coördinatiefuncties op die twee gebieden. Hiermee is de invoering van een meer getrappt organisatiemodel, passend bij de huidige omvang en werking van ons gezelschap, afgerond.

Werkdruk was in 2025 een belangrijk thema met een piek rond *Zwembadjaren*. Bijvangst van de annulering van de voorstelling *En we gaan nog niet naar huis* is dat er zo najaar 2025 rust en ruimte is ontstaan om hier intern het gesprek over te voeren en gezamenlijke afspraken te maken voor de toekomst. Dit ging zowel om gesprekken met individuele medewerkers als in teamverband. Dit thema stond ook op de agenda met de RvT en er heeft ook proactief een afspraak tussen directie en vertrouwenspersoon plaatsgevonden. Het in september door DUO in opdracht van NAPK en FNV gehouden onderzoek naar werktevredenheid en werkdruk in de sector, laat zien dat Het Laagland op deze thema's in 2025 in lijn met de branche scoort; met 8.6 als overall score waar de sector toneel & dans gezamenlijk uitkomt op een 8.7. De prioriteitenmatrix die uit dit onderzoek volgt, levert in combinatie met de gevoerde gesprekken goed inzicht in verbeter- en aandachtspunten die in overleg met het team in 2026 worden aangepakt. Voor het thema werkdruk geldt dat Het Laagland een 6.9 krijgt waar de branche een 6.8 scoort. Geen typisch Laagland-thema dus, maar onderliggende uitkomsten laten zien dat de werkdruk bij ons gezelschap met name ontstaat door een te geringe afwisseling van drukke en rustige periodes. Hier scoort Het Laagland namelijk een 5.7 waar de branche overall een 6.6 krijgt. Overigens is ons team wel te spreken over de balans tussen werk en privéleven, daar is de waardering een 7.3 waar de sector een 6.7 scoort.

Verzuim: zwanger- en ouderschapsverlof en ziekte

Het Laagland-team kende in 2025 een babyboom waardoor we voor het eerst sinds jaren te maken hadden met meerdere gelijktijdige zwangerschaps- en ouderschapsverloven. Ondanks de ontvangen bijbehorende vergoedingen, bleek het organiseren van tijdelijke vervanging gezien de vaak specialistische aard van gezelschapswerkzaamheden niet altijd eenvoudig. Dit vroeg om extra flexibiliteit en ondersteuning vanuit het bestaande team.

In 2025 hadden we te maken met langdurig en niet-werkgerelateerd ziekteverzuim van twee collega's. Een collega was vanaf mei weer aan het werk, de ander is sinds oktober afwezig. Door de annulering van de familievoorstelling in diezelfde periode had deze uitval op de korte termijn minder impact, maar vervanging is in 2026 is wel noodzakelijk.

Jubileumfeest

Het 25-jarig bestaan van Het Laagland is in oktober gevierd met een besloten feest in eigen Laagland-zaal met de huidige en heel veel voorgaande teamleden, acteurs, regisseurs, technici en ontwerpers. Mooi om te zien hoe 25-jaar Laagland op deze zeer bonte avond samenkwam en hoe er inmiddels sprake is van een derde lichting Laagland-makers en -acteurs.

Joost

Dominique

Maja

Lotte

Maartje

Renée

Loes

Lando

Justine

Elise

Thierry

Mayke

Kiki

Sophie

Kyra

4. CODE FAIR PRACTICE

De principes van de Fair Practice Code zijn leidend voor de werking van Het Laagland. Om eerlijke beloning te waarborgen geldt de CAO Toneel en Dans voor de inschaling van al onze medewerkers als standaard. De tarieven die worden overeengekomen met ZZP-ers zijn ook op deze CAO gebaseerd. Deze aanpak dragen wij actief uit naar coproductie- en samenwerkingspartners. Stagiaires van zoal MBO als HBO ontvangen een gelijke beloning. Vrijwilligers werken op basis van een contract en ontvangen de hiervoor geldende onkostenvergoeding. Onder meer door lidmaatschap van de NAPK en sectoroverleg is Het Laagland goed op de hoogte van arbeidsrechtelijke ontwikkelingen zoals de regelgeving rond de Wet DBA.

In het kader van fair practice zijn cast, crew en ontwerpers van de geannuleerde voorstelling *En we gaan nog niet naar huis* allemaal op dezelfde grondslag, te weten voor de helft van de oorspronkelijke omvang van hun dienstverband of opdracht, betaald zonder dat hier werkzaamheden tegenover stonden.

Sociale veiligheid

Veiligheid op de werkvloer is een belangrijk onderdeel van Fair Practice. Het Laagland heeft gedragsregels die kenbaar gemaakt worden bij iedere nieuwe overeenkomst of dienstverband inclusief vrijwilligerscontracten. Het is een levend document dat jaarlijks onder de loep wordt genomen en waar nodig wordt aangepast of verduidelijkt. De opgelopen werkdruk rondom de productie *Zwembadjaren* was aanleiding voor interne gesprekken en heeft tot herijking van onze afspraken geleid.

Binnen de jeugdpodiumkunsten is er helaas veel te doen rondom de veiligheid van acteurs in jongerenvoorstellingen, zeker wanneer dit voorstellingen zijn met het thema seksuele identiteit of seksuele beleving. Het Laagland had in 2025 geen voorstellingen met dit specifieke thema op het programma, maar vanaf 2026 brengen we opnieuw Theater in de Klas-titels uit met precies dit onderwerp, te beginnen met *De Kleine PEEP Show* in 2026/2027. Vandaar dat we het debat hierover nauwlettend volgen, leren van best practices van collega-gezelschappen en investeren in extra begeleiding van de betrokken acteurs.

In 2025 was veilig werken binnen onze sociaal-artistieke werking *ZuidZone* een belangrijk aandachtspunt: het werken in de wijk kent immers een totaal andere dynamiek dan in de zaal, wat vraagt om goede begeleiding van de betrokken professionele makers en hun makers uit de wijk. Hoewel beide *ZuidZone*-coördinatoren inmiddels goed vertrouwd zijn met de dynamiek in de wijk, vraagt deze manier van werken op constante alertheid en contact met coaches en begeleiders van betrokken wijkmakers.

Vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon heeft in februari 2026 aan directie en RvT schriftelijk verslag uitgebracht over 2025. Naast het reguliere jaarlijkse gesprek met de algemeen directie en senior personeelszaken, heeft de directie een extra afspraak met de vertrouwenspersoon belegd over het thema werkdruk. De vertrouwenspersoon is aanwezig geweest bij meerdere kick-offs en try-outs van nieuwe voorstellingen en projecten om haar zichtbaarheid juist ook naar tijdelijke medewerkers toe te vergroten en tevens voeling te houden met ons gezelschap. Alle medewerkers worden ook gewezen op de meer op afstand functionerende vertrouwenspersonen verbonden aan MORES.

5. CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE

Onze missie *theater waar je van groeit* is inclusief: we gunnen elk kind, ieder mens de ervaring dat je ertoe doet en dat je gezien en gehoord wordt zoals je bent, in al je eigenheid.

Het Laagland zet in op alle vier thema's van diversiteit en inclusie, die uiteraard ook samenhangen. Nieuwe verhalen richten zich immers deels ook op een ander publiek wat ook vraagt om het betrekken van andere partners. Diversiteit en inclusie zijn sterk gegrond in onze visie en missie. Wat betreft personeel blijft inclusie een speerpunt bij de werving van zowel nieuwe vaste en tijdelijke teamleden. In vacatureteksten wordt inclusie en het jezelf kunnen zijn binnen de organisatie benadrukt. Voor een inclusieve samenstelling van casts, die qua representatie een hoofdrol spelen, wordt steeds vaker gebruik gemaakt van de diensten van castingbureau EPOS.

De interne werkgroep met dit thema is in 2025 tweemaal samengekomen en daarnaast zijn er twee teamsessies aan dit thema gewijd. Hierin zijn de onderdelen programma, partners, publiek en personeel opnieuw tegen het licht gehouden. De toetsing van ons beleid door herhaling van de scan diversiteit & inclusie heeft niet zoals gepland in december plaatsgevonden aangezien de afhandeling van de annulering van de familievoorstelling en het thema werkdruk intern meer urgent bleken. Deze derde scan staat ingepland voor november 2026.

In 2025 presenteerde Het Laagland opnieuw onder aanvoering theatermaker Nina-Elisa Euson een editie van *Theater voor Keti Koti*. Gericht op en vooral ook voorbereid samen met de community die in het zuiden, waar de bespreking van en kennis over het thema Transatlantisch slavernijverleden nog geen gemeengoed is, niet altijd gezien wordt. *ZuidZone* bood ook in 2025 nog niet eerder gehoorde verhalen een podium en gaf gemarginaliseerde groepen zo een stem. Dit alles scherpt ook de tourneewerking van ons gezelschap. Met de tournee van *Het Sterrehuis* gaven we ruimte aan de stem van eenzaamheid van kinderen die door omstandigheden opgroeiden zonder eigen ouder(s). Via schoolvoorstellingen voor het primair onderwijs en Theater in de Klas gericht op het voortgezet onderwijs bereikt Het Laagland een meer divers publiek en in 2025 wisten we met name met de kleutervoorstelling *Wie viert vandaag hun verjaardag?* met succes de connectie te leggen met gespecialiseerd primair onderwijs.

Groeifonds

Het in 2025 ingestelde Groeifonds heeft als doelstelling om het publieksbereik van onze voorstellingen in de eigen regio te vergroten. Voor de uitgifte van kaarten is samengewerkt met Greutsj van welzijnsinstelling MIK/PIW, Voedselbank Westelijke Mijnstreek en Vidar in de Wijk, naast ons eigen *ZuidZone*-netwerk. Sinds de oprichting in juni zijn er 80 vrijkaarten uitgegeven voor de voorstellingen *Zwembadjaren*, *Wie viert er vandaag hun verjaardag* en *VO-LU-ME* in Sittard-Geleen aan gezinnen die op eigen kracht de weg naar het theater niet hadden gevonden. Uitgifte van deze vrijkaarten is maatwerk: het slechten van alleen de financiële drempel is onvoldoende, vervoer speelt een bijna net zo'n grote rol als het gevoel er 'wel niet thuis te zullen horen' of 'niet te passen'. Vandaar dat we inzetten op begeleid bezoek met een voortrekker uit de community die wordt vertrouwd. Naast particuliere giften ontving het Groeifond bijdragen van Laudy Bouw en de Kleine Cultuur Kring Sittard-Geleen. Fundraising is een activiteit die steeds bij uitkomst van nieuwe producties in de eigen regio wordt ingezet.

6. CODE GOOD GOVERNANCE

Het Laagland kent sinds haar oprichting een RvT-model. Directie en RvT zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de naleving van de Code Good Governance. Bevoegdheden zijn vastgelegd in het Directiereglement en het Reglement RvT. De RvT vergadert tenminste 4 keer per jaar in aanwezigheid van de directie. Er is een jaargenda met terugkerende onderwerpen zoals het vaststellen van de begroting (september) en de jaargesprekken (juni). Indien er van de jaarplanning wordt afgeweken, wordt dit in de notulen vastgelegd en toegelicht.

Stakeholders OCW, Provincie Limburg en gemeente Sittard-Geleen worden naast regulier geplande monitorgesprekken ook proactief op de hoogte gehouden over essentiële ontwikkelingen binnen ons gezelschap.

Directie

Het directieteam van Het Laagland is ongewijzigd. Voor artistiek directeur Inez Derksen was 2025 als medeoprichter van ons gezelschap ook een persoonlijk 25-jarig jubileum. Simone Mager was in 2025 als algemeen directeur 10 jaar verbonden aan Het Laagland.

In de jaarrekening zijn de brutosalarissen van beide directieleden opgenomen, deze passen binnen de CAO Toneel & Dans en blijven ruim binnen de bovengrens van de Wet Normering Topinkomens.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in 2025 zoals gebruikelijk 4 keer bijeengekomen. De vergaderingen vinden in aanwezigheid van de directie plaats. De RvT neemt voorafgaand aan de vergadering separaat de tijd om onderling zaken door te spreken. Tussentijds vinden er met regelmaat online afspraken plaats tussen de RvT-leden onderling of met de directie ter bespreking van een actualiteit en/of de voorbereiding van een komende RvT vergadering. Daarnaast bezoeken RvT leden regelmatig voorstellingen van Het Laagland. Op deze manier blijft de betrokkenheid hoog en dat is voor een voorwaarde om de rol van toezichthouden goed op te kunnen pakken.

RvT-lid Dorine Cremers heeft na 9 jaren betrokken lidmaatschap in november haar plek in de RvT wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn losgelaten. Het profiel podiumkunsten & cultureel ondernemerschap is na een openbare werving en selectieprocedure ingevuld door Tessa Smeulders. Omar El Khader is met algemene instemming zijn tweede termijn ingegaan. Miranda Dekkers heeft in december op persoonlijke gronden helaas besloten geen tweede termijn aan te gaan. Deze wijzigingen in samenstelling van de RvT maken dat de voor december 2025 geplande zelfevaluatie niet heeft plaatsgevonden, deze staat nu gepland voor juni 2026. De RvT gaat 2026 tijdelijk in met 4 in plaats van 5 leden, deze vacature zal lopende 2026 worden ingevuld. De keuze voor het gewenste aanvullende profiel staat geagendeerd voor de vergadering van maart 2026.

De voorzitter voert elk jaar samen met een RvT-lid de ontwikkelgesprekken met beide directieleden. Daarnaast wordt jaarlijks los van de directie een gesprek gevoerd met de vertrouwenspersoon en een vertegenwoordiging van het vaste team.

De RvT verricht zijn werkzaamheden tot en met 2025 onbezoldigd. De zoektocht naar vervanging binnen het profiel podiumkunsten & cultureel ondernemerschap heeft geleid tot een gesprek tussen de RvT en de directie over een vorm van beloning. In de vergadering van september is na benchmarkonderzoek besloten

om vanaf 2026 een vrijwilligersvergoeding toe te kennen van €1.000 per jaar, naast de reeds bestaande vergoeding van reis- en andere gemaakte kosten. Dit besluit is in lijn met door de Raad voor Cultuur in september 2025 op dit terrein uitgebrachte advies.

In december 2025 heeft de RvT, na overleg met de directie, gekozen voor VLM als accountantsbureau. Aanleiding was de beëindiging van de controlerende beroepspraktijk van de voorgaande accountant. Aangezien de verbintenis met het vorige accountantsbureau al een looptijd van zes jaar kende, is de keuze gemaakt de gebruikelijk termijn van 8 jaar niet vol te maken, maar direct van accountant te wisselen. Dit heeft geleid tot een kostenstijging, hoewel het door de huidige accountant gehanteerde tarief na benchmark marktconform blijkt.

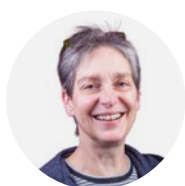
Samenstelling en rooster van aftreden RvT Het Laagland

ACHTERNAAM	INITIALEN	M/V/X	GEBORTEJAAR	FUNCTIE	DATUM AANSTELLING	DATUM AFTREDEN ¹	TERMIJN	(NEVEN)FUNCTIES
Beukema overheid & politiek	M. Machteld	V	1972	voorzitter	12-06-2024	11-12-2028	1	Accounthouder Veilig Thuis GGD Rijk van Nijmegen
Cremers podiumkunsten & cultureel ondernemerschap	D.G.P. Dorine	V	1965	lid	10-11-2016	1-12-2025	2	Algemeen directeur Stichting Schippers & VanGucht
Bahadin financieel	R Riza	M	1988	lid financiële commissie	01-11-2019	29-11-2028	2	Adviseur Financieel Management Gemeente Roermond
Dekkers sociaal domein	M.M. Miranda	V	1967	lid	06-05-2021	10-12-2025	1	Directeur Zorg Pro Persona Lid RvT Care4Kidz
El Khader sociaal domein	O. Omar	M	1976	lid financiële commissie	06-05-2021	5-5-2030	2	Regiocoördinator Integraal Zorgakkoord Eindhoven-De Kempen Raadslid D66 Peel en Maas
Smeulers podiumkunsten & cultureel ondernemerschap	T.M. Tessa	V	1982	lid financiële commissie	10-12-2025	09-06-2030	1	Zelfstandig / Eigenaar Kunst, cultuur en maatschappij, advies en projectleiding

¹ In de statuten van Stichting Het Laagland is vastgelegd dat de leden van de Raad van Toezicht elke 4,5 jaar aftreden en tweemaal herbenoemd kunnen worden. Voor de directieleden/bestuurders is geen maximale termijn vastgelegd.

Machteld Beukema

Dorine Cremers

Riza Bahadin

Miranda Dekkers

Omar El Khader

Tessa Smeulers

7. PUBLIEKSBEREIK

Het Laagland heeft in 2025 met 298 voorstellingen 23.647 bezoekers aan zich weten te verbinden. Dit bereik ligt iets hoger dan geraamd: de aangegeven prestaties waren 280 voorstellingen met 22.206 bezoekers. *Het Sterrehuis*, *Wie viert er vandaag hun verjaardag* en *VO-LU-ME* trokken als tourneevoorstellingen door het land. *Stress Less(s)* en *Suikerglas* bestookten de klaslokalen van het voortgezet onderwijs in Limburg. De eigen regio werd in 2025 vanwege het jubileum extra bediend met de locatievoorstelling *Zwembadjaren*, de theatrale lezing van *Zujerleech* en *Theater voor Keti Koti*. Binnen *ZuidZone* in Geleen-Zuid waren *Laat je horen* en *Dag Flatje* nieuwe voorstellingen in de wijk. In België trok de nieuwe samenwerking met het Symfonieorkest Vlaanderen met een aangepaste versie van *De Notenkraakster* zeven bomvolle zalen.

VO-LU-ME heeft meer speelbeurten gerealiseerd dan begroot en ook *Wie viert vandaag hun verjaardag?* is beter verkocht aan de theaters, maar kende een net lagere bezettingsgraad waardoor in totaal het beoogde publiek is bereikt. De voorstelling *Suikerglas* deed het goed in het voortgezet onderwijs, we zagen al eerder dat de 2de ronde van voorganger *Stress Les(s)* beter werd afgenomen dan in ronde 1. De geplande korte reprise van de klassenvoorstelling *Echt Nep* van SALLY Dansgezelschap Maastricht en Het Laagland heeft in 2025 niet plaatsgevonden doordat de afzet van deze titel achterbleef bij de verwachting.

Voor de spreiding van ons bereik geldt dat 23% van ons aanbod te zien is geweest in standplaats Sittard-Geleen. Het totale bereik in de provincie Limburg was in 2025 62% (standplaats meegerekend), 38% van onze voorstelling was in Nederland en België (7%) te zien. De keuze voor een jubileumvoorstelling in eigen thuisbasis en de in vergelijking tot onze reguliere tourneevoorstellingen kleinere tourneeomvang van *Het Sterrehuis*, verklaren de verhouding Limburg versus overig Nederland.

Overige activiteiten

Met 272 overige activiteiten zijn nog eens 4.812 deelnemers bereikt. De niet schoolgebonden educatieve activiteiten betreffen repetities binnen Theaterwerkplaats Jong Laagland. Overige activiteiten bestaan uit workshops en bijeenkomsten die op met name in het primair onderwijs hebben plaatsgevonden naast bijeenkomsten en open huis avonden binnen *ZuidZone*. Schoolgebonden activiteiten bestaan voor een groot deel uit *Get Moved*-workshops aangeboden rond de voorstelling *Wie viert er vandaag hun verjaardag* gericht op gespecialiseerd onderwijs in samenwerking met Schouwburg en Concertzaal Tilburg.

Niet schoolgebonden: Jong Laagland	140	1.530
Overige activiteiten	18	1.706
Schoolgebonden activiteiten	114	1.576
Totaal	272	4.812

Vrije voorstellingen versus schoolvoorstellingen

De tourneevoorstelling *Het Sterrehuis* is niet aangeboden als schoolvoorstelling aangezien inhoud en vorm van deze voorstelling beter past bij bezoek vanuit een gezinssituatie. De locatievoorstelling *Zwembadjaren* is eveneens alleen voor familiepubliek gespeeld, de cast met deels jonge spelers maakte speelbeurten tijdens schooltijden onmogelijk. De gerealiseerde verhouding school- versus vrije voorstellingen was in 2025 met 72% versus 28% conform begroting.

Toelichting op nieuw publiek

Het Laagland heeft in 2025 opnieuw een breed en divers publiek aan zich verbonden. De range aan voorstellingen had – van *VO-LU-ME* tot *Het Sterrehuis* – een bereik van dreumesen van 1,5 jaar tot verschillende generaties volwassenen. Binnen *ZuidZone* blijven we in de wijk nieuw publiek ontmoeten en actief betrekken, *Zwembadjaren* trok vanwege de erfgoedlocatie en het thema ook gezinnen van buiten onze vaste achterban naar deze voorstelling.

8. VOORSTELLINGSBESCHRIJVINGEN

Het Sterrehuis (10+) Tourneevoorstelling – landelijk

Een moedige zoektocht naar geborgenheid

Een even aangrijpende als lichte voorstelling over vier kinderen die terugblikken op hun jeugd in een kindertehuis. Een actueel verhaal, radicaal verteld vanuit het kinderperspectief. Laagland-huisschrijver Annet Bremen liet zich inspireren door het Heerlense Sterrehuis, exemplarisch voor vele kindertehuizen uit de jaren '70. Deze prijswinnende theatertekst, gebaseerd op Bremens onderzoek en interviews met voormalig Sterrehuis-kinderen en -medewerkers, is actueler dan ooit. Een universeel verhaal over opgroeien en over hoe je als kind niet gezien kan worden. De tekst is in 2023 bekroond met de internationale jeugdtheaterschrijfprijs Kaas & Kappes én genomineerd voor de Toneelschrijfprijs. Regisseur Silke van Kamp maakte er een indringende en energieke voorstelling van met een fantastische cast.

Na het succes als locatievoorstelling 2022 kreeg deze geslaagde voorstelling vanwege de universele zeggingskracht in 2025 een reprise als tourneevoorstelling met de originele cast op de vloer. Het zand van de locatievoorstelling werd vervangen door een decor vol proppen krantenpapier, wat een geslaagde verwijzing was naar zowel de archiefwerking van zowel het menselijk geheugen als naar de bijzondere omstandigheid dat de herinneringen van kinderen in opvangsituaties veelal slechts uit flarden van indrukken en hier en daar een vergeelde foto bestaan en veel archiefmateriaal inmiddels blijkt te zijn vernietigd.

Annet Bremen: “Met de tour van *Het Sterrehuis* brachten we een regionaal verhaal naar het landelijke publiek. En wat we hoopten, gebeurde: het verhaal resoneerde bij velen, bleek (wederom) een universeel verhaal dat oud en jong raakte, met én zonder gelijkaardige ervaringen, en opende het gesprek over de huidige jeugdzorg.” Regisseur Silke van Kamp vult aan: “Het was bijzonder om met deze hartverwarmende en verscheurende voorstelling de nieuwe kunstenplanperiode te openen.” De zichtbaarheid van *Het Sterrehuis* is, mede doordat de pers zich niet liet verleiden om de tourneevariant als nieuwe voorstelling te zien en er zodoende weinig aandacht in de media is geweest, helaas minder groot geweest dan de voorstelling verdiende.

Première: za 1 februari 2025 **Concept & tekst:** Annet Bremen **Regie:** Silke van Kamp
Spel: Jantien Fick, Adina Macpherson, Scott Robin Jun & Marie-Mae van Zuilen
Dramaturgie: Ludo Costongs **Kostuums:** Daphne de Winkel **Beeld:** Wietger Mosch

De Notenkraakster (10+) Tourneevoorstelling – België

Tsjaikovski's Notenkraaker als muzikale vertelling

Na eerder succes in eigen land, ging deze muzikale vertelling in 2025 in Vlaanderen in reprise met opnieuw onze eigen Kiki van Aubel in de hoofdrol. Dat leverde bomvolle concertzalen op vol met enthousiast familiepubliek. Benny Lindelauf schreef deze tekst op de originele muziek van Tsjaikovski eerder voor Philzuid en was dit keer ook betrokken bij de aanpassingen die regisseur Mareille Labohm speciaal voor het beoogde Vlaamse publiek doorvoerde. Een feestelijke vertelling over hoe wonderen kunnen uitkomen als je ze hard genoeg durft te dromen.

Première: vr 3 januari 2025 **Dirigent:** Txemi Extebarria **Orkest:** Symfonieorkest Vlaanderen
Spel: Kiki van Aubel **Arrangement:** Roger Niese **Regie:** Mareille Labohm **Tekst:** Benny Lindelauf

VO-LU-ME (1,5+) Tourneevoorstelling – landelijk

Met een klein lapje stof op groots avontuur

De derde en tevens laatste ronde van deze dreumesvoorstelling was een groot succes: de voorstelling is volop door podia afgenomen en daarmee is dit aanbod voor de allerkleinsten een vaste waarde voor zowel ons gezelschap als voor theaters geworden. In 2026 komt van dezelfde makers na *WOOSH!* en *VO-LU-ME* dan ook een derde titel in de setting van een intieme theatertent uit: *OM en OM en OM*.

VO-LU-ME kreeg eerder vier sterren in *de Volkskrant*: “Peutertheater is niet nieuw, maar deze makers, inclusief regisseur Inez Derksen, geven het genre een heel eigen impuls. Ook voor volwassenen is het mooi om te zien hoe met heel simpele middelen de verbeelding kan worden geprikkeld.” Maker Bram van Helden vindt in hele gewone dingen een bron van verwondering over het leven. Dat sluit goed aan bij de belevingswereld van peuters en hun ouders. Voor Karlijn Hamer zijn dreumesen en peuters de gedroomde toeschouwers: “Ze kijken met hun lichaam, en alles heeft de potentie om door hen tot theater te worden opgetild.”

Start 3^e speelronde: vr 10 januari 2025 **Concept & spel:** Karlijn Hamer, Bram van Helden

Concept & regie: Inez Derksen **Muziek:** Karlijn Hamer & Bas Zuijderland

Vormgeving: Sanne Puijk & Thierry Wilders

Stress Les(s) (14+) Theater in de Klas – Limburg

Over druk, verwachtingen en jezelf zijn

In deze humorvolle en energieke *Theater in de Klas*-voorstelling voor het voortgezet onderwijs komen twee oud-klasgenoten elkaar bij toeval tegen. Net als vroeger, moeten ze eigenlijk niet veel van elkaar hebben. Als ze toch samen herinneringen ophalen, herkennen ze bij elkaar de drang om aan de verwachtingen van anderen te voldoen. Dat levert onverwacht een band op én het inzicht dat perfectie een illusie is.

Aan het eind van de voorstelling gingen de acteurs met de leerlingen in gesprek. Hoe gaan zij om met de verwachtingen van anderen? Kun je zelf kiezen wie je bent of wordt dat door anderen bepaald? *Stress Les(s)* is een coproductie met Toneelgroep Maastricht.

Start 2^e speelronde: di 21 januari 2025 **Concept & regie:** Talla Dirkwager

Spel: Judith Schuur & Sam Verhaeren **Tekst:** Aron Goossens **Kostuums:** Fleur Ummels

Zwembadjaren (9+) Locatievoorstelling – Sittard-Geleen

Zomerse jubileumvoorstelling vol natte zoenen en koudwatervrees

Het Laagland bracht met deze zomerse voorstelling een ode aan het voormalige openlucht-zwembad in het Stadspark in Sittard. Generaties Sittardenaren kregen hier hun eerste zwemlessen. De bijbehorende ligweide was voor de jeugd destijds vaak de enige plek van vertier.

Huisschrijver Benny Lindelauf – vroeger als *Zittesj Junkske* zelf vaak in het bad te vinden – baseerde *Zwembadjaren* op tal van persoonlijke verhalen, opgedoken uit het collectieve geheugen. Rond deze verzamelde herinneringen aan ijskoud water, eerste natte zoenen en strenge badmeesters, maakte Benny een verhaal over de bijzondere vriendschap tussen de verlegen Hella uit het villapark en de goedgebekte Betsy oet *Sanderbout*. De toevallige ontmoeting tussen deze tegenpolen in het zwembad groeit uit tot een vriendschap voor het leven.

Een cast bestaande uit meer dan dertig acteurs bracht *Zwembadjaren* – deels gespeeld in het dialect – tot leven tegen de achtergrond van de nog steeds bestaande zwembadfaçade. Jong Laagland-spelers, acteurs in opleiding van VISTA en Fontys, topamateurs uit de regio en professionele performers verbonden hun talent aan deze spetterende locatievoorstelling.

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een volwaardig verfilmde theaterregistratie die augustus 2026 in samenwerking met Filmhuis ZICHT op de bewuste locatie als openluchtfilmvertoning te presenteren.

Inez Derksen: “*Zwembadjaren* is een voorlopige kroon op de onze artistieke en verbindende rol in eigen regio in onze voorliefde te kiezen voor een overstijgende, universele thematiek en verhaalinsteek, het samenbrengen van diverse generaties uit een breed publiek én om divers talent tot bloei te brengen. In deze locatieproductie mochten veel artistieke en logistieke uitdagingen samenkomen voor een voornamelijk jong en gretig artistiek team. Want hoe brengen we – het liefst met zulke eenvoudig mogelijke middelen en zoveel mogelijk impact op ieders eigen verbeeldingskracht – de wereld en de sfeer van dat zo geliefde vroegere zwembad tot leven op een plek waar alleen nog één deel façade herinnert aan vroeger? En hoe krijgen we een verbeeld zwembad vervolgens gevuld met ‘water’, terwijl we het publiek bij aanvang en na afloop ook weer het gebruikelijke lege grasveld willen tonen...? Hoe vertellen we daarbij binnen 90 minuten een epos dat 5 decennia beslaat? En hoe vormen we 32 totaal verschillende spelers, in leeftijd, in theaterervaring, in achtergrond en opleiding en levensfase om tot een homogeen ensemble? Met trots kijk ik terug op een voorstelling die wekenlang als een ware belevenis hét onderwerp van gesprek en dé ‘buzz’ in eigen stad mocht zijn. “

Theaterkrant: “Gaandeweg krijgt het zomerse verhaal ook meer diepgang. Herinneringen blijken niet altijd te kloppen, zijn subjectief. De waarde van vriendschap wordt benadrukt. Die moet je koesteren, het leven is voorbij voordat je het beseft. De band tussen Hella en Betsy blijkt diep te zitten, maar is onvoldoende geleefd. De boodschap: zwemmen is als het leven, soms moet je in het diepe duiken.”

Première: vr 20 juni 2025 **Regie:** Inez Derksen & Mayke Roels **Tekst:** Benny Lindelauf
Regieassistent: Amber Schoonbrood **Spel:** Amber Schoonbrood, Amber Wiegeraad, Amélie Postma, Bas Ladenstein, Belle Hegeman, Bink van Oppen, Cheyenne Hendriks, Eefje Hendriks, Gijs Ruigt, Irma van Hoof, Jelle Visser, Joost van Kruining, Kiki van Aubel, Lente van Oppen, Lina Hartjes, Lina Zeilstra, Lucy Mattheij, Marco Schoenmakers, Mauro Suijkerbuijk, Mirthe Roelofs, Nicole Beumers, Nonie Wilting, Nûra Bosal, Puck Lataster, Quincy Grootjans, Roxy Schoutrop, Sacha Peter, Sanne Scheepers, Solana Schoenmakers, Thies van Meegen & Yves Custers **Muzikale leiding en composities:** Jelle Visser
Decor, kostuums, geluid: Esther-Eveline Sloots, Henk Geurds, Sanne Puijk & Thierry Wilders
Techniek: Pillow Verhoeve, Roel Verberne, Sander Ronden & Thierry Wilders **Campagnebeeld:** Tetsuro Miyazaki **Grafisch ontwerp:** Studio Denk

Theater voor Keti Koti (12+) – Sittard-Geleen

Onder curatie van **Nina-Elisa Euson** vond op zondag 29 juni in samenwerking met museum Het Nieuwe Domein de derde editie plaats van Theater voor Keti Koti. Aftrap was een gezamenlijke Free Heri Heri maaltijd gekookt door de community onder aanvoering van chefkok Siegfried Palmtak. Op het verdere programma o.a. muziek van Orange Moon, fragmenten uit dansvoorstelling *Stille Helden* van **Quensley Coster** en de bijeenkomst is afgesloten met de integrale vertoning van de gelijknamige documentaire van dezelfde maker uit 2024. Simone Mager: “Verheugend te zien hoe het stilstaan bij Keti Koti in onze thuisbasis inwoners met roots in Suriname of het Caribische deel van Nederland in het licht zet en hoe een groter wordende groep van Limburgers zonder die achtergrond zich verbonden voelt met dit thema.” In 2026 neemt Het Laagland nog eenmaal de voortrekkersrol voor Keti Koti, om dit initiatief dan vanaf 2027 aan andere partijen in de stad over te dragen.

Wie viert vandaag hun verjaardag (4+) Tourneevoorstelling – landelijk

Muzikaal theaterfeestje vol dierenverhalen

Net afgestudeerde makers Judith Westbroek en Mijntje Pronk maakten een tijdens hun opleiding aan Toneelacademie Maastricht een eerste, korte versie van deze voorstelling. Artistiek directeur Inez Derksen was onder de indruk van het pure acteertalent en de muzikaliteit van beide vrouwen en nodigde hen uit om onder de hoede van Het Laagland op basis van hun materiaal tot een volwaardige tourneevoorstelling te komen. Daarbij hoorde een interessante artistieke uitwisseling over sec vertellen en spelen versus als acteurs een persoonlijke relatie invoegen en delen met het publiek, een typisch Laaglandse aanpak. De moeilijkheidsgraad van de filosofische taligheid van Tellegen wisten deze beide makers knap te counteren met hun bevlogen spel, onderlinge chemie en prachtige eigen zang en muziek. Ook de interactieve momenten in de voorstelling wisten de spanningsboog van het jonge publiek met succes te verlengen. Alle muziek uit de voorstelling is te beluisteren via Spotify.

Mijntje en Judith: “We hebben deze voorstelling gemaakt omdat we jong publiek kennis wilde laten maken met de poëtische, filosofische taal van Toon Tellegen. En om ze uit te dagen hun eigen verbeelding te gebruiken in een tijd waar zoveel kunst en media voor kleine kinderen volgestopt en voorgekauwd wordt. Het was een uitdaging om deze voorstelling voor kleuters te bewerken, aangezien de taal van Toon eerder neigt naar een wat ouder (6+) publiek. Maar desondanks is de voorstelling geworden die we voor ogen hadden: een viering van onze eigen vriendschap, een kwetsbare aanraking met grotergroeien en klein willen blijven, en een muzikaal feestje voor jong én oud!”

Première: za 20 september 2025 **Concept, spel & muziek:** Mijntje Pronk & Judith Westbroek

Eindregie: Inez Derksen **Lichtontwerp:** Thierry Wilders **Beeld:** Tetsuro Miyazaki

Naar de verhalen van Toon Tellegen. Met dank aan Jan van Opstal

Suikerglas (12+) Theater in de Klas – Limburg

Je onzekerheid als superkracht

Een filosofische, grappige en muzikale ode aan onzekerheid. Gebaseerd op hun eigen ervaring laten acteurs Kwint en Kato aan de hand van humorvolle scènes zien dat ze misschien wel meer op elkaar lijken dan ze dachten. En dat we allemaal vergelijken, twijfelen en niet alles zeker weten. Een interactieve en energieke ervaring die de leerlingen uitdaagt hun eigen suikerlaagje een beetje te laten smelten. De voorstelling is buitengewoon goed ontvangen door het onderwijs en bleek met kleine aanpassingen ook goed inzetbaar voor alle schooltypen van VMBO tot VWO, wat zeker ook met het talent van beide acteurs en hun achtergrond als theaterdocent te maken heeft. *Suikerglas* was zoals gebruikelijk bij *Theater in de Klas* een coproductie met Toneelgroep Maastricht. Bijzonder was echter dat regisseur Eva Custers, vast verbonden aan Toneelgroep Maastricht, de uitdaging aannam om haar voorstelling juist bij Het Laagland als jeugdpodiumkunstgezelschap in huis te realiseren. Eva: “Het was heel fijn om deze voorstelling onder de vleugels van Het Laagland te mogen maken. Het heeft mij als maker veel geleerd en echt verder gebracht.”

“Met *Suikerglas* wilde ik een voorstelling maken over iets waar elke jongere mee te maken heeft: onzekerheid. Niet als probleem dat opgelost moet worden, maar als iets heel menselijks dat we allemaal kennen. Wat ik er zelf heel tof aan vond, was dat we een voorstelling hebben kunnen maken die jongeren echt aan het denken zet, zonder dat het zwaar of belerend wordt. We hebben ook zelf muziek voor de voorstelling gemaakt die goed aansluit bij de doelgroep en inmiddels ook terug te vinden is op Spotify. Dat jongeren de nummers na afloop opzochten vond ik heel bijzonder. Ik ben er trots op dat de hele tour uiteindelijk vol zat en dat *Suikerglas* zoveel klaslokalen heeft bezocht. Jongeren gaven na afloop vaak terug dat ze het bijzonder vonden om over dit thema te mogen praten, en dat ze veel respect hadden voor acteurs Kwint en Kato die zich zo kwetsbaar opstelden,” aldus regisseur Eva Custers

“Het was een zeer passend thema en een mooie manier om leerlingen op zichzelf en hun eigen handelen te laten reflecteren. Wat ons betreft een voorstelling die best vaker langs zou mogen komen. Een tijdloos onderwerp dat ook bij de leerlingen goed aansluit en (volgens mij) ook binnenkomt.” Bernard Lievegoed College Maastricht

Première: di 7 oktober 2025 **Concept & regie:** Eva Custers **Spel:** Kwint Stukker & Kato
Vanhoutteghem **Tekst:** Senna Pauli **Scenografie:** Lobke Houkes **Muziek:** William Daelemans

Zujerleech (10+) – Sittard-Geleen

Ontroerende Laagland-klassieker nu als theatrale lezing

Precies op en rondom de 50e herdenkingsdag van de ramp met de Nafta-kraker bij DSM, die Limburg letterlijk en figuurlijk op de grondvesten deed schudden en diepe sporen heeft achtergelaten, hernoemen we speciaal voor deze gelegenheid *Zujerleech*. De ontroerende theatertekst die Benny Lindelauf in 2015 op basis van eigen herinneringen en interviews met nabestaanden creëerde en die laat zien hoe een grote mensengebeurtenis impact heeft op de vriendschap van vier kinderen die onder de rook van het rampgebied opgroeien.

Deze Laagland-klassieker kent naast de originele theaterversie van 2015 al meerdere verschijningsvormen. De volwaardige tv-registratie van het origineel vond destijds al zijn weg naar uitzending bij de regionale omroep en in 2020 werd de geplande zaalversie noodgedwongen doorontwikkeld tot een live gespeelde zoom-versie. Dit keer dus een impactvolle theatrale lezing waarbij auteur Benny Lindelauf zelf op de vloer als medespeler de acteurs flankeerde met regieaanwijzingen uit het script. Deze herneming in intieme setting bood opnieuw een troostrijke en helende theaterbeleving met aandacht voor een nagesprek met het aanwezige publiek, dat bestond uit direct betrokkenen van destijds en nieuw geïnteresseerden. Daarnaast was er ook landelijk hernieuwde aandacht voor deze ramp, o.a. een tv-documentaire en meer voortschrijdend inzicht over de grote intergenerationele gevolgen van zo'n collectieve traumatische gebeurtenis, waar lang over is gezwegen.

Reprise: vr 7 & zo 9 november 2025 **Regie:** Inez Derksen **Tekst:** Benny Lindelauf **Gelezen en gespeeld door:** Kiki van Aubel, Roos Hoogland, Niels Lemmens, Lennart Monaster & Benny Lindelauf.
Met dank aan alle geïnterviewden van 2015

ZuidZone: Dag Flatje

Een muzikaal afscheid voor de Wagenaar- en Pijperflat

Een requiem voor twee flats en vooral voor de mensen die hier in de loop van de tijd gewoond hebben. De Wagenaar- en de Pijperflat zijn twee iconische gebouwen die volop verhalen met zich meedragen. Niet alleen in de stenen, maar des te meer in de hoofden van de mensen. Oud-bewoners brachten met *Dag Flatje* een ode aan de hoogbouw die in 2026 gesloopt gaat worden. Onder aanvoering van theatermakers Quintijn Relouw en Karlijn van Kruchten stond een indrukwekkend ensemble van wijkmakers klaar voor een muzikale laatste groet. Een theatertocht langs verschillende leegstaande appartementen in de flat.

ZOwonen directeur Mirjam Vergoossen-Peeters: “Geen gewoon toneelstuk, maar een meeslepnde reis door afscheid, herinneringen en nieuw begin. Het meest aangrijpende? Oud-bewoners staan zelf in de hoofdrollen. Hun verhalen, hun emoties, hun geschiedenis, voelbaar in elke scène. Je wordt als bezoeker letterlijk meegenomen door verschillende momenten in het proces: van de aankondiging van de sloop, naar een appartement waar de sloop wordt verbeeld, tot het laatste deel, waar je in een slaapkamer zit in de nieuwe woning. Die fysieke verplaatsing maakt het rauw, dichtbij en ontzettend menselijk. Je kijkt niet alleen, je loopt mee door het afscheid. *Dag Flatje* laat zien dat een gebouw nooit zomaar stenen is. Het zijn levens, herinneringen en gemeenschappen die verdwijnen en opnieuw moeten beginnen. Diep respect voor iedereen die hieraan heeft meegewerkt. Dit is community art op z'n krachtigst.”

De Limburger: “Bewoners sloopflats Geleen vertellen ontroerend over verhuizing: ‘Ik zal zelfs het afval missen dat naar beneden wordt gegooid’”.

Première: wo 26 november 2025 **Regie, tekst & muziek:** Quintijn Relouw, Karlijn van Kruchten & Koenraad Spijker **Spel:** Tim, Gaby, Nadia, Wilma, Navay, Marco, Solana, Ilze, Viënna, Bianca, Sergio, Roy

ZuidZone: Laat je horen

Hét live buurtradioprogramma van Geleen-Zuid

Wat gebeurt er als mensen in de wijk écht naar elkaar gaan luisteren? *Laat Je Horen!* is een live buurtradioprogramma in Geleen-Zuid, gemaakt door én voor bewoners. Buurtbewoners werken aan een nieuw geluid. Samen met theatermakers Femke Stasse en Lars Henderiks vormden zij de redactie, verzorgden de techniek en stonden ze op het 'radiopodium' als hoofdgast of artiest.

Laat je horen werd live online uitgezonden, maar was ook live bij te wonen tijdens de uitzendingen.

Première: wo 2 juli 2025 **Regie:** Femke Stasse & Lars Henderiks **Spel:** Judith Westbroek, Albert, Bianca, Nadia, Colin, Tim, Gertie, Henk, Gaby

ZuidZone: Dochters over vaders (12+)

Al je hele leven heb je een vader. Een vader is er – in je herinneringen, in je vragen, in wie je geworden bent. Of hij nu dichtbij is of ver weg, fysiek of emotioneel. In deze productie namen dochters uit Geleen-Zuid het publiek mee in hun persoonlijke verhalen. Ze delen hun ervaringen, twijfels en emoties over de band met hun vader. Hoe ziet die vader-dochterrelatie eruit? Wat betekent het om dochter te zijn? Wat als de band hecht is, of juist verbroken?

Première: zaterdag 27 juni 2025 **Regie:** Rebecca Schoolmeesters
Spel: Raisa Melo Fortes, Elise, Romy, Nadia, Vienna

ZuidZone: Vrechlap (12+)

(G)een waargebeurd sprookje

VRECHLAP gaat over opgroeien op een plek waar iedereen vooroordelen over heeft. Deze meiden hebben daar dagelijks mee te maken. Maar deze jonge vrouwen zijn veel meer dan die clichés. En dat laten ze je op hun eigen, unieke wijze zien. Daarmee blijkt VRECHLAP ook bij uitstek geschikt om te spelen jongeren en voor medewerkers van jeugdinstellingen.

Regie: Karlijn van Kruchten **Spel en zang:** Aisha, Ilze, Julie & Vienna Met dank aan Gracia en Sacha

ZuidZone: Vluchtgevaar (12+)

Deze voorstelling van en over wijkmaker Diëgo kwam in 2024 uit en is afgelopen jaar op aanvraag gespeeld voor personeel van twee welzijnsorganisaties. Vanaf zijn vierde verhuisde Diego negentien keer. Rennend, lopend en vluchtend op Nikes of op slippers, trok hij langs open- en gesloten woongroepen, gastouders in Nederland en gastouders in Frankrijk. In *VLUCHTGEVAAR* vertelt Diëgo zijn verhaal. “Ik maak graag theater omdat ik dan eindelijk het gevoel heb dat er naar me geluisterd wordt.” Zijn verhaal gaat over onrust, vluchten en spoorloos zijn, maar ook over opgroeien, vriendschap, familie en het vinden van je thuis.

Regie: Quintijn Relouw **Tekst:** Quintijn Relouw & Diëgo Reuten
Spel: Diëgo Reuten & Marco Schoenmakers

9. MARKETING

In 2025 was het 25-jarig bestaan van Het Laagland aanleiding voor de ontwikkeling van een nieuwe website en aanscherping van de huisstijl. Het proces naar de nieuwe website bleek toch intensiever dan vooraf ingeschat waardoor de live gang uiteindelijk net niet meer in 2025 heeft plaatsgevonden. Voor de totstandkoming is deelgenomen aan een traject van het Kennisinstituut Cultuur en Digitale Transformatie DEN. Het jubileum is vanaf de oprichtingsmaand juni kracht bijgezet met een corporate campagne (zie cover) op driehoeksborden in de regio en de uitgave van een extra dikke seizoensuiting 2025/2026.

Dit keer bovendien voorzien van uitneembare Laagland-items zoals een stickervel en plaktattoos met een vernieuwde versie van ons vertrouwde LL-logo.

Zwembadjaren was de échte drager van ons jubileum waarmee we onze band met het regionale publiek verder hebben versterkt en uitgebreeld. De voorstelling kende wegens succes 3 extra speelbeurten en de filmversie wordt vanaf 2026 ingezet in samenwerking met filmhuis ZICHT in Sittard. Op het Sittardse Festival Sint Rosa 2024 is het verhalen ophalen als bouwsteen voor de tekst van Benny Lindelauf gestart. Die historische connectie is verder uitgediept door de inrichting van een fototentoonstelling op locatie met materiaal van het Regionaal Archief Sittard-Geleen. Door deze expo aan de buitenkant van de afzetting van de speellocatie in het Stadspark, kreeg de locatie ook overdag extra uitstraling en aantrekkingskracht.

Website & nieuwsbrief

In 2025 bekeken 77.638 unieke bezoekers onze website met een totale paginaweergave van 144.331. Dat is een flinke stijging ten opzichte van 2024 waar 40.228 unieke gebruikers en 101.340 weergaven werden gerealiseerd. Het aantal sessies is met 109.944 meer dan verdubbeld. De overstap naar een nieuwe website had overigens een functionele noodzaak doordat het achterliggende content managementsysteem Umbraco niet langer werd onderhouden. Inhoudelijk past de nieuwe website beter bij de bredere werking van Het Laagland en zijn onderdelen als *ZuidZone* en Theaterwerkplaats Jong Laagland beter zichtbaar en vindbaar dan voorheen. Daarnaast is de look & feel aangepast aan de nieuwe vormgeving, is er meer ruimte voor visuele content en is mobiel leidend boven desktop.

Het aantal nieuwsbriefabonnees is eveneens toegenomen, mede door aanscherping van de AVG- en cookie-richtlijnen is de openrate minder goed meetbaar en daarmee ogenschijnlijk lager dan voorgaand jaar. De CTR – het aantal mensen dat daadwerkelijk op een link in de nieuwsbrief klikt - was in 2025 met een gemiddelde van 3,6% hoger dan de kengetallen van Mailchimp, het programma dat in 2025 gebruikt werd om nieuwsbrieven te versturen.

Speciale matchmaker voor *Het Sterrehuis*

Aangezien *Het Sterrehuis* geen standaard familievoorstelling was, maar zich meer op een volwassenen publiek richtte, is gebruik gemaakt van een speciale matchmaker in de persoon van Marieke Simons. Zij heeft vanuit theatergezelschap Matzer veel ervaring opgedaan met het bemiddelen van voorstellingen naar organisaties uit het sociale domein. Strategie was om met name professionals uit de jeugdzorg aan de voorstelling te verbinden. Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) vond het ondanks voortvarende gesprekken uiteindelijk toch niet gepast om de voorstelling te promoten, waardoor een belangrijke landelijke samenwerkingspartner wegviel. Extra handicap bleek ook dat theaters waar de voorstelling met overtuiging was geboekt, uiteindelijk lang niet allemaal ruimte hadden om de voorstelling te ondersteunen of regionale connecties te leggen in het sociale domein en er waren helaas ook programmeurs die intern niet hadden meegegeven dat *Het Sterrehuis* geen reguliere 8+ voorstelling was. De inzet van een matchmaker en ook déze matchmaker was een goede keuze, maar bij een eventueel vervolg vraagt dit om een nog langere voorbereiding en ook de inzet van een ander impresariaat dan STIP Producties om zo vanaf dag één nog duidelijker te maken dat het ander dan regulier Laagland-aanbod betreft.

Social media

De groei van onze volgersaantallen is gelijk aan de groei van andere partijen met soortgelijke content, maar het totale bereik en de interactie ligt fors hoger en is ten opzichte van 2024 enorm toegenomen. Dit is gerealiseerd door de succesvolle inzet van Meta ads en samenwerkingen op Instagram (het uitnodigen van bijdragers) waardoor onze content ook op accounts van niet-volgers te zien is geweest. YouTube wordt vooral benut voor de plaatsing van trailers en educatievideo's en is daarmee net als LinkedIn vooral een business-to-business kanaal.

Sinds oktober 2025 heeft Het Laagland een eigen Spotify-account, gestart met de lancering van de nieuw gecomponeerde muziek van *Zwembadjaren*, intussen aangevuld met muzikaal materiaal uit de klassenvoorstelling *Suikerglas* en de kleutervoorstelling *Wie viert er vandaag hun verjaardag?* In deze korte periode hebben we 728 unieke luisteraars bereikt en is er 865 keer een track opgeslagen in een eigen account.

10. EDUCATIE

Onze educatieve werking spreekt net als onze voorstellingen deelnemers aan op de kracht van hun verbeelding en op hun inlevingsvermogen via herkenbare en vaak persoonlijke verhalen die gaan over de complexiteit van (op)groeien en over je eigen plek in de wereld innemen. *Theater waar je van groeit* moedigt kinderen en volwassenen aan hun eigen drijfveren te ontdekken en op de eigen veerkracht te vertrouwen. *Wie ben jij en hoe voel je je thuis in deze wereld?* is een centrale vraag in lesprogramma's en workshops die ter voorbereiding en verdieping rondom voorstellingen worden ontwikkeld passend bij het ontwikkelingsniveau. In toenemende mate worden er mede op vraag vanuit het onderwijs ook eigenstandige projecten en workshops ontwikkeld.

In totaal zijn er met 114 schoolgebonden activiteiten 1.576 deelnemers bereikt. Het gebruik van het educatief lesmateriaal gekoppeld aan voorstellingsbezoek is hier niet opgenomen omdat dit niet goed te meetbaar is.

Schoolgebonden activiteiten	114	1.576
Kunstenaar in de Klas Basisschool De Reuzepas (PO)	31	631
Get Moved – workshop VO-LU-ME (PO)	1	39
Get Moved – workshops Wie viert er vandaag hun verjaardag (PO)	50	552
ZuidZone – Toneelacademie Maastricht (HBO)	18	54
Overig	14	300

Lesmateriaal rondom voorstellingen

Rond de voorstelling *Wie viert vandaag hun verjaardag* werden digitale lesfilms ontwikkeld die in het primair onderwijs voorafgaand aan voorstellingsbezoek zijn ingezet ter introductie van cast, de thematiek en de bijbehorende theaterkijkcodes en die achteraf als handvat dienen ter nabespreking en verdere verdieping in de klas. De muziek, het thema en de verbeeldingskracht waren voor de workshops en het ontwikkelen van materiaal enorm rijk. Kinderen reageerden goed op nepcadeaus, onzichtbare brieven en zijn experts geworden in zeer luchtige ballonnen opblazen. Bij de dreumesvoorstelling VO-LU-ME is geen apart educatief materiaal ontwikkeld, hier heeft zoals inmiddels gebruikelijk voor de dreumesvoorstelling na iedere voorstelling onder begeleiding van de makers een interactief speelmoment in het decor plaatsgevonden.

Voor het voortgezet onderwijs geldt dat na afloop van beide Theater in de Klas-edities aansluitend de betreffende acteurs een nagesprek met de klas hebben geleid. Via een passende *give away* per editie is een QR-code naar inhoudelijke informatie over beide thema's beschikbaar gesteld en daarnaast is de muziek van *Suikerglas* via Spotify te downloaden.

Gespecialiseerd onderwijs

Het Laagland was ook in 2025 met de voorstelling *Wie vier er vandaag hun verjaardag* deelnemer van het programma *Get Moved* van Schouwburg en Concertzaal Tilburg voor het gespecialiseerd onderwijs, hierbij hoort ook een intensief workshopsprogramma dat plaatsvond op de locaties van de scholen.

Ook de voorstelling VO-LU-ME is binnen *Get Moved* aangeboden. Deelname vraagt om gedeeltelijke aanpassingen van bestaande vorm en inhoud en is echt maatwerk omdat het gespecialiseerd onderwijs uit sterk verschillende doelgroepen bestaat. Het Laagland krijgt steeds vaker ook vanuit de eigen regio verzoeken om een match te maken met deze doelgroepen. Dit juichen we toe, maar we zien ook dat juist door het noodzakelijke maatwerk en de intensieve begeleiding van zowel de makers als de leerlingen vanuit educatie, het aantal trajecten dat we jaarlijks kunnen aangaan beperkt is.

Structurele aanwezigheid in het onderwijs

Het Laagland heeft aan basisschool De Reuzepas in Geleen een vaste partner voor de vertaling van onze *Artist in School* formule van voortgezet naar primair onderwijs. In 2025 was maker **Lobke Houkes** een dag in de week op school aanwezig om buiten het curriculum om, in cocreatie met leerlingen en leerkrachten op basis van ontmoetingen uiteenlopende artistieke interventies te ontwikkelen. De connectie met deze school is wederzijds vruchtbaar en wordt in 2026 opgevolgd door een nieuwe maker. In ditzelfde kader is Het Laagland in 2025 een samenwerking aangegaan met het in Gelderland gevestigde gezelschap **Maanlanders** van **Annelies van Wieringen** en **Thekla Wildekamp**. Inez Derksen was hierbij als supervisor betrokken.

Met drie middelbare scholen in de regio Zuid-Limburg zijn in 2025 verkennende gesprekken gevoerd over de mogelijkheid om het *Artist in School*-programma te starten. Dat heeft helaas niet direct geleid tot de start van dit programma op een van de scholen. In 2026 wordt vanaf september gestart met een derde editie van *Artist in School* bij het Graaf Huyn College in Geleen met theatermaker **Sebas van der Donk** en beeldende maker **Anneke Haane** als de nieuwe Artists in School.

Volwassen deelnemers

Educatie kan zich vanuit de basisthema's opvoeden en opgroeien ook richten op een volwassen publiek van ouders/verzorgers en professionals uit het onderwijs of jeugdzorg. Zo stond de film *Met Zonder Ballen* in aanwezigheid van makers/spelers Inez Derksen en **Flip Zuiderland** centraal op de beleidsdag van de genderpoli van het VU Medisch Centrum. En met CMK-penvoerder in Venlo organiseerde Het Laagland voor een basisschool in die regio een ouderavond met thema's uit de eerdere voorstelling *Help, Helikopterouders!* In het kader van *ZuidZone* heeft in 2025 een 2e editie van een zogenaamde werkplaats plaatsgevonden waarbinnen studenten van de Toneelacademie Maastricht zijn meegenomen in deze manier van theatermaken.

Rond de voorstelling *Het Sterrehuis* is voorafgaand aan de première in Heerlen een voorgesprek en na afloop van de dernière in Sittard een nagesprek met belangstellend publiek georganiseerd, wat ook meer archiefmateriaal opleverde. Auteur **Annet Bremen**: "Bijzonder vond ik ook dat door de reprise nog meer historisch materiaal bij mij terecht kwam; dit stageverslag van een stagiaire uit de jaren '60 heb ik uiteindelijk ondergebracht bij Tracé, het Limburgs samenlevingsarchief, dat naar aanleiding daarvan op dit moment een project op touw zet om een veel breder 'emotioneel archief' op te bouwen rond Het Sterrehuis om de vele particuliere bronnen blijvend toegankelijk te maken voor een breder publiek."

BIS BIS BIS

Samen met onze zuidelijke BIS-collega's SALLY en Philzuid die zich eveneens (deels) richten op het primair onderwijs vormen we onder de noemer BIS BIS BIS een alliantie met als doel ons inhoudelijk verder te versterken en de afname in met name Noord- en Midden-Limburg te versoepelen. In 2025 is opnieuw een gezamenlijke brochure met ons educatieve aanbod uitgebracht. Nieuw is de hosting van een bijbehorende bisbisbislimburg.nl website, zodat het aanbod ook digitaal vindbaar is. Afgelopen jaar zijn ook de voorbereidingen gestart van de eerste coproductie van de drie gezelschappen *Stiltestorm* die in maart 2027 in première gaat. Rond deze 10+ voorstelling over mentaal welbevinden is naast het reguliere educatief materiaal ook het plan voor een workshopsreeks opgevat dat we in cocreatie met het onderwijs en de Limburgse CMK-penvoerders willen ontwikkelen en financieren.

11. TALENTONTWIKKELING

In 2025 was *Zwembadjaren* naast een geslaagde jubileumvoorstelling ook een motor voor talentontwikkeling. Op de vloer stond een mix van jong talent afkomstig van onze eigen Theaterwerkplaats Jong Laagland, stagiaires van VISTA College opleiding Acteur en Fontys Hogeschool voor de Kunsten Drama, topamateurtalent uit de regio en professionals te stralen. De muzikale leiding was in handen van Jelle Visser, zelf ooit als tiener gestart bij Jong Laagland en inmiddels professioneel werkzaam als componist en performer. De regie was in handen van Inez Derksen en Mayke Roels, de laatste ook ooit bij Het Laagland gestart als stagiaire in de rol van regieassistent. Bijzonder is dat de cast van *Zwembadjaren* ook is versterkt door twee talentvolle wijkmakers – bewoners van Geleen-Zuid – die zonder dit sociaal-artistieke programma de weg naar de theatervloer zelf niet snel zouden hebben gevonden.

Theater in de Klas

De voorstelling die per seizoen speciaal voor het voortgezet onderwijs wordt ontwikkeld is ook een vaste waarde in onze werking om nieuw of jong professioneel talent een kans te bieden zich tot deze doelgroep te verhouden. Zo tekende **Talla Dirkzwager**, eerder bij Het Laagland actief als regieassistent, voor het concept en de regie van *Stress Les(s)* en kwam de regie en het concept voor *Suikerglas* van **Eva Custers**. Beiden vroegen met **Arnon Goossens** en **Senna Pauli** een generatiegenoot als auteur voor de tekst van deze jongerenvoorstellingen.

Theaterwerkplaats Jong Laagland

In onze werkplaats komen wekelijks 60 jonge spelers in de leeftijd van 5 t/m 20 jaar samen om zich onder leiding van vier bevlogen theatermakers zich te bekwamen in spel en regie: **Evelien Luijten**, **Amber Nelissen**, **Stefan Droger** en **Jordi Bassant**. Het seizoen is in juni onder de noemer Hoogwaterdag afgesloten met groepsrepresentaties in de grote zaal van het Toon Hermans Theater. Educator Sophie van Heeswijk nam de coördinatie van de werkplaats in 2025 over van collega-educator Renée van Schoor.

Vanuit Jong Laagland liggen er lijnen met zowel Kunstbende Limburg als het jongerengezelschap Nyxland van Sebas van der Donk. Met Nyxland werken we vanaf 2025 samen in het programma *Verder Nyx* waarin jaarlijks een jongerenvoorstelling met een actueel thema wordt gemaakt in connectie met Jong Laagland talent. De voorstelling *Onder de Stof* met Jong Laaglander Joost van Kruining is eind 2025 in première gegaan en in januari 2026 gespeeld in de Laaglandzaal van het Toon Hermans Theater.

Toneelacademie Maastricht

In 2025 heeft binnen ZuidZone een tweede editie plaatsgevonden van de werkplaats sociaal-artistiek theatermaken. Vijf studenten van de opleiding zijn begeleid door Mayke Roels, Inez Derksen en artistiek assistent Kiki van Aubel en geïntroduceerd in de ZuidZone-werking, maar deze sociaal-artistieke makers in spé hebben zeker zo veel geleerd van onze wijkmakers, de bewoners van de wijk die al langer actief participeren binnen dit programma. Deze groep heeft de studenten als ervaringsdeskundigen aan de hand de wijk mee in genomen.

ZuidZone

Binnen *ZuidZone* is er jaarlijks ruimte voor een tiental jonge professionele makers of makers met al meer ervaring die zich willen verhouden tot het sociaal-artistiek makerschap. **Femke Stasse**, **Karlijn van Kruchten**, **Mare Kuzmanovski** en **Quintijn Relouw** zijn makers die een verbintenis van drie maanden in de wijk zijn aangegaan. **Mira Verhoeve**, **Lobke Houkes**, **Lars Henderiks** en **Layla Önlén** waren betrokken bij kortlopende trajecten binnen *Zuidzone*. Begeleiding werd naast de supervisie van Inez Derksen, tijdens het zwangerschapsverlof van artistiek coördinator Mayke Roels verzorgd door **Annelies van Wieringen**, **Sebas van der Donk** en **Kiki van Aubel**.

12. PARTNERS

In 2025 werkte Het Laagland opnieuw intensief samen met onze cultuurcollega's uit de eigen regio. Toneelgroep Maastricht is onze vaste partner voor Theater in de Klas. Met Philzuid en SALLY Dansgezelschap Maastricht vormen we de educatieve connectie BIS BIS BIS gericht op educatie voor het primair onderwijs. *De Notenkraakster* was een nieuwe en goed bevallen samenwerking met Symfonieorkest Vlaanderen. Het Laagland is partner van jeugdtheatergezelschap Maanlanders (Gelderland) bij de doorontwikkeling van hun eigen variant van *Artist in School* voor het basisonderwijs. VIA ZUID is als Limburgse netwerkorganisatie voor talentontwikkeling de podiumkunsten vaste partner bij de werving en selectie van nieuwe makers voor onze sociaal-artistieke lijn *ZuidZone*.

Parkstad Limburg Theaters (PLT) is als exploitant van onze thuisbasis Toon Hermans Theater en met podia in Heerlen en Kerkrade een belangrijke samenwerkingspartner. PLT verzorgt de kaartverkoop inclusief marketing voor onze voorstellingen op deze drie podia en op locatie en is ons premièretheater. Ook de bemiddeling van schoolvoorstellingen op deze drie podia wordt verzorgd door PLT. Vanaf 2026 is deze theaterorganisatie ook onze huisbaas aangezien PLT per 1 januari 2026 de theaterfunctie van voorheen De Domijnen volledig heeft overgenomen.

Met het Limburgse jongerentheatergezelschap Nyxland van oud-Laaglander Sebas van der Donk hebben we een speciale band. Zo repeteerde Nyxland in 2025 in de extra repetitiefaciliteit Laagland@Lokaal gevestigd in de Petruschool in Sittard.

De editie 2025 van *Theater voor Keti Koti* was opnieuw een samenwerking met Museum het Nieuwe Domein, onderdeel van Cultuurbedrijf De Domijnen.

Onderwijs

In Geleen-Zuid zijn we zowel bij basisschool De Reuzepas als middelbare school Graaf Huyn College kind aan huis. Schoolvoorstellingen voor het primair onderwijs en Theater in de Klas worden in Limburg rechtstreeks vanuit educatie bemiddeld. De verkoop aan scholen buiten Limburg loopt via impresariaat STIP. Met Limburgse penvoerders voor het CMK is vanuit BIS BIS BIS-verband regelmatig contact en afstemming. Voor het hoger onderwijs geldt voor ZuidZone een nauwe betrokkenheid met Social Works van Zuyd Hogeschool en Toneelacademie Maastricht. Ook met de PABO van deze HBO-instelling is het contact aangehaald, wat in 2026 leidt tot een project rondom de voorstelling *Stuntelman*.

Bedrijfsleven

Voor de inrichting van de speellocatie van *Zwembadjaren* is samengewerkt met bouwbedrijf Laudy, dat met zijn hoofdkantoor aan de speellocatie het Stadspark in Sittard is gevestigd. Laudy leverde in natura bouwhekken en rijplaten, dat vervolgens met spierkracht van reïntegratiedienst Vidar in de Wijk is geplaatst. Het Regionaal Archief Sittard-Geleen was compagnon bij de samenstelling van de bijbehorende *Zwembadjaren*-expositie. VISTA College (Heerlen) was in het kader van talentontwikkeling aan de voorstelling verbonden.

Sociaal domein

In de wijk Geleen-Zuid zijn de connecties van *ZuidZone* verder verdiept en vertakt. Woning-corporatie ZOwonen is hier onze primaire partner die ook financieel structureel bijdraagt. Daarnaast is er een intensieve samenwerking ontstaan met onder meer Vidar in de Wijk en Voedselbank Westelijke Mijnstreek. Dit sociaal-artistieke project wordt mogelijk gemaakt door een jaarlijkse bijdrage vanuit Samen Cultuur Maken (Spoor 3) van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

13. TOT BESLUIT: NAMENS DE RAAD VAN TOEZICHT

De RvT kijkt terug op een memorabel jubileumjaar. Complimenten aan team en directie voor hun toewijding. In 2025 heeft de RvT, zowel in de reguliere vergaderingen als in de tussentijdse contacten tussen RvT voorzitter en de directie, extra aandacht gehad voor de onderwerpen sociale veiligheid, communicatie en werkdruk. Dit n.a.v. de productie *Zwembadjaren* waarin de medewerkers en de directie samen evaluatie en leermomenten hebben ervaren en opgepakt.

Daarnaast heeft de RvT de directie eind 2024 geadviseerd om onder begeleiding van een extern adviseur de tijd te nemen voor een strategische toekomstverkenning. Dit is met veel energie opgepakt en wordt in juni 2026 afgerond. Dit traject kende in december een tussenrapportage aan de RvT met een interessante verkenning van mogelijke toekomstige doorontwikkelingen van Het Laagland. Goed om te zien dat de RvT ook op het gebied van strategie en toekomst een passende rol kan spelen.

Mooi dat we met Tessa Smeulers een nieuw lid van buiten de eigen regio met veel (bestuurs)ervaring in de kunstensector aan onze RvT hebben weten te binden.

De jaarlijkse gesprekken met zowel beide directieleden, de vertegenwoordiging van het team en de vertrouwenspersoon waren dit jaar opnieuw waardevol. De RvT koppelt de opgehaalde inhoud op hoofdlijnen terug aan de directie.

De RvT ziet ernaar uit zijn toezichthoudende en adviserende rol in 2026 opnieuw in goede dynamiek met de directie uit te voeren. Op naar nog eens 25 jaar Het Laagland met impact op en groei voor al het toekomstige publiek.

Machteld Beukema

voorzitter

Het Laagland, april 2026
Fotografie: Joost Milde
Daphne Kagelmaker (*Vrechlap*),
Björn Frins (*Stres Les(s)*), Lars Hendriks
(*Laat je horen!*, *Vrechlap*)